



ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Νομοσχέδιο για το ΝΠΔΔ Ψυχολόγων: Νομοθέτηση με κρίσιμα κενά, χωρίς διάλογο

Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας για τη σύσταση του «Πανελλήνιου Συλλόγου Ψυχολόγων» ως ΝΠΔΔ τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση. Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Νοσοκομειακών Ψυχολόγων και Ψυχολόγων Δημόσιων Δομών Υγείας (ΠΑΝ.ΣΥ.ΝΟ.ΨΥ.) δεν κλήθηκε ποτέ σε διάλογο από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου. Αυτό συνέβη παρά τα επανειλημμένα γραπτά αιτήματα συνάντησης, το υπόμνημα θέσεων, τις αναλυτικές προτάσεις προς τα κοινοβουλευτικά κόμματα και την ολοκληρωμένη πρόταση σχεδίου νόμου που έχουμε καταθέσει κατά τους τελευταίους 20 μήνες. Το κείμενο που τέθηκε σε διαβούλευση επιβεβαιώνει ότι η απουσία διαλόγου δεν ήταν τυπικό ζήτημα.

Οι ψυχολόγοι του Εθνικού Συστήματος Υγείας και των δημόσιων δομών ψυχικής υγείας είναι το κομμάτι του κλάδου που εργάζεται στις δυσκολότερες συνθήκες. Είναι εκείνοι που ανταποκρίνονται στις οξείες και απαιτητικές ανάγκες ψυχικής υγείας του πληθυσμού, δωρεάν και για όλους, στα νοσοκομεία, στις εφημερίες και στις δομές ψυχικής υγείας, συχνά με ελλιπή στελέχωση και χωρίς το θεσμικό πλαίσιο που τους αναλογεί. Στο νομοσχέδιο όμως απουσιάζουν σχεδόν ολοκληρωτικά.

Ο Σύλλογός μας καταθέτει στη διαβούλευση αναλυτικό σχολιασμό επί των άρθρων και επισημαίνει τα ζητήματα που χρήζουν οπωσδήποτε αναθεώρησης.

1. Κλάδος Ψυχολόγων Ε.Σ.Υ.: 29 χρόνια εκκρεμότητας

Το άρθρο 43 του ν. 2519/1997 προβλέπει τη σύσταση Κλάδου Ψυχολόγων Ε.Σ.Υ.. Μετά από 29 χρόνια η διάταξη δεν έχει ενεργοποιηθεί ποτέ. Οι ψυχολόγοι των νοσοκομείων εξακολουθούν να εντάσσονται στην Ιατρική Υπηρεσία, χωρίς βαθμολογική εξέλιξη και με ασάφεια ρόλου, αρμοδιοτήτων και ιεραρχίας, στο πιο κρίσιμο πεδίο της δημόσιας ψυχικής υγείας.

Το ίδιο το νομοσχέδιο, με το άρθρο 42, συστήνει αυτοτελή Κλάδο Νοσηλευτικής Ε.Σ.Υ.. Για τους ψυχολόγους δεν προβλέπει τίποτα, παρά το γεγονός ότι ο πρώην Υφυπουργός Υγείας, κ. Δημήτριος Βαρτζόπουλος, είχε εκφράσει θετική στάση απέναντι στο αίτημα της ένταξής μας σε αυτοτελή κλάδο του Ε.Σ.Υ.. Ένας νόμος που ιδρύει τον επαγγελματικό φορέα των ψυχολόγων, με σκοπό την ποιότητα των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, **δεν μπορεί να αφήνει ανενεργή την πρόβλεψη που αφορά ακριβώς τους ψυχολόγους της δημόσιας υγείας.** Η ρύθμιση έχει μηδενικό ή ελάχιστο δημοσιονομικό κόστος, αφού οι συνάδελφοι ήδη υπηρετούν σε οργανικές θέσεις του Ε.Σ.Υ..

Ζητάμε την προσθήκη διάταξης που:

- θα ενεργοποιεί τον Κλάδο Ψυχολόγων Ε.Σ.Υ. εντός έξι μηνών, με την έκδοση των κανονιστικών πράξεων που εκκρεμούν από το 1997,
- θα θεσπίζει βαθμολογική εξέλιξη για τους ψυχολόγους του Ε.Σ.Υ., όπως ισχύει για τους υπόλοιπους επιστήμονες υγείας,
- θα συστήνει αυτοτελή Ψυχολογική Υπηρεσία στα Περιφερειακά Δίκτυα Ψυχικής Υγείας,
- θα μεταφέρει αυτοδικαίως στον νέο κλάδο τις υφιστάμενες θέσεις και τους υπηρετούντες, χωρίς μεταβολή της υπηρεσιακής και μισθολογικής τους κατάστασης.

2. Επαγγελματικά δικαιώματα: κατάργηση χωρίς εγγυήσεις

Το άρθρο 23 καταργεί το ισχύον άρθρο 7 του ν. 991/1979 και παραπέμπει τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων σε μελλοντικό προεδρικό διάταγμα. **Δεν δίνει καμία εγγύηση για τα δικαιώματα που ασκούνται σήμερα νόμιμα** και δεν περιέχει μεταβατική διάταξη μέχρι την έκδοση του διατάγματος. Ούτε ο ίδιος ο νέος Σύλλογος προβλέπεται ως φορέας που γνωμοδοτεί.

Ταυτόχρονα, το άρθρο 51 ανοίγει την εκπαίδευση για ειδικότητες ψυχολόγων σε φορείς ιδιωτικού δικαίου, χωρίς καμία πρόβλεψη για το κόστος και την πρόσβαση.

Ζητάμε να κατοχυρώνεται ρητά στον νόμο ότι:

- η άδεια άσκησης επαγγέλματος, που προϋποθέτει το πτυχίο Ψυχολογίας, παρέχει δικαίωμα πλήρους άσκησης του επαγγέλματος στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα,
- κανένα διάταγμα, ειδικότητα ή πιστοποίηση δεν μπορεί να περιορίσει αναδρομικά τα δικαιώματα των σημερινών κατόχων άδειας, και μέχρι την έκδοση του διατάγματος ισχύει το υφιστάμενο καθεστώς,
- η τεκμηριωμένη επαγγελματική εμπειρία, ιδίως στις δημόσιες δομές, αναγνωρίζεται με μεταβατική διαδικασία απόκτησης ειδικότητας,
- η εκπαίδευση για ειδικότητα παρέχεται κατά προτεραιότητα σε αμειβόμενες θέσεις ειδικευόμενων σε δομές του Ε.Σ.Υ., κατά το πρότυπο των ιατρικών ειδικοτήτων, και όχι μέσω κοστοβόρων ιδιωτικών προγραμμάτων που απαξιώνουν στην πράξη τα πτυχία των ελληνικών Τμημάτων Ψυχολογίας.

3. Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή: διορισμένη, με υπερεξουσίες και ορίζοντα τριετίας

Η ενδεκαμελής Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή ορίζεται εξ ολοκλήρου από τον Υπουργό. Δεν προβλέπεται καμία συμμετοχή των φορέων του κλάδου, των Πανεπιστημιακών Τμημάτων ή των ψυχολόγων του δημόσιου τομέα. Η θητεία της μπορεί να φτάσει τα τρία χρόνια.

Οι αρμοδιότητές της υπερβαίνουν κατά πολύ τη μετάβαση: εισηγείται τον νέο Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας, την παράβαση του οποίου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για κάθε ψυχολόγο. Προτείνει τα πρώτα πειθαρχικά όργανα και εισηγείται τον Κανονισμό Λειτουργίας του φορέα. Συνάπτει συμβάσεις και ορίζει τον πρώτο εκπρόσωπο του Συλλόγου στο ΚΕΣΥ, το όργανο που θα γνωμοδοτήσει για τα επαγγελματικά δικαιώματα και τις ειδικότητες.

Ζητήματα μείζονος σημασίας για το μέλλον του επαγγέλματος δεν μπορούν να κρίνονται από μη εκλεγμένο όργανο. Ζητάμε:

- η σύνθεση της ΠΔΕ να προκύπτει από εισηγήσεις των φορέων του κλάδου, μεταξύ των οποίων ο ΠΑΝ.ΣΥ.ΝΟ.ΨΥ., με υποχρεωτική εκπροσώπηση ψυχολόγων του δημόσιου τομέα,
- η θητεία της να μην υπερβαίνει το ένα έτος και ο ρόλος της να περιορίζεται στην εγγραφή των μελών και στη διεξαγωγή εκλογών,
- ο Κώδικας Δεοντολογίας και ο Κανονισμός Λειτουργίας να καταρτιστούν από τα πρώτα αιρετά όργανα, μετά από διαβούλευση με τα μέλη. Μέχρι τότε ισχύει ο Κώδικας του 2019, οπότε δεν δημιουργείται κανένα κενό.

4. Δύο δίκαια αιτήματα που μπορούν να ρυθμιστούν με το ίδιο νομοσχέδιο

Το νομοσχέδιο δεν αφορά μόνο το ΝΠΔΔ. Περιέχει ρυθμίσεις για τη νοσηλευτική υπηρεσία, τα νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., τις εφημερίες και τις αμοιβές του προσωπικού. Είναι επομένως το κατάλληλο νομοθέτημα για να κλείσουν δύο χρόνιες εκκρεμότητες των ψυχολόγων του δημοσίου.

Η πρώτη αφορά τη **δυνατότητα άσκησης ιδιωτικού έργου** από τους ψυχολόγους του Ε.Σ.Υ. και των δημόσιων δομών ψυχικής υγείας, υπό σαφείς όρους, όπως ισχύει για άλλους επαγγελματίες υγείας. Η ρύθμιση θα εξασφαλίσει ισότιμη μεταχείριση και θα βοηθήσει να παραμείνουν έμπειροι ψυχολόγοι στο δημόσιο σύστημα. Το αίτημα είχε αντιμετωπιστεί θετικά από τον πρώην Υφυπουργό κ. Βαρτζόπουλο.

Η δεύτερη αφορά το **ανθυγιεινό επίδομα**. Οι ψυχολόγοι των νοσοκομείων εργάζονται στις ίδιες συνθήκες με τις ειδικότητες που ήδη το λαμβάνουν: σε ψυχιατρικές κλινικές, σε εφημερίες και σε διαχείριση οξέων

και επικίνδυνων καταστάσεων. Παρ' όλα αυτά εξαιρούνται. Το δίκαιο του αιτήματος έχει επιβεβαιωθεί επανειλημμένα από δικαστικές αποφάσεις και έχει αναγνωριστεί από τον κ. Βαρτζόπουλο. Αν οι ψυχολόγοι έμειναν εκτός, αυτό συνέβη και επειδή δεν υπήρχε συλλογικός φορέας να το διεκδικήσει. Σήμερα αυτός ο φορέας υπάρχει και το διεκδικεί.

Επιπλέον σημεία του Σχεδίου Νόμου που χρήζουν διόρθωσης

Αναθεώρηση χρειάζονται επίσης οι διατάξεις που αφορούν τα κάτωθι:

- Τα πειθαρχικά παραπτώματα διατυπώνονται αόριστα («συμπεριφορά μη συνάδουσα με το επάγγελμα»), **χωρίς ρητή προστασία της συνδικαλιστικής δράσης**. Η υπηρεσία του ψυχολόγου του δημοσίου ενημερώνεται ήδη με την άσκηση πειθαρχικής δίωξης, πριν από οποιαδήποτε κρίση.
- Η ετήσια δήλωση κινδυνεύει να μετατραπεί σε ετήσια επαναπιστοποίηση.
- Το άρθρο 52 επιτρέπει την κάλυψη πάγιων αναγκών των δημόσιων δομών ψυχικής υγείας με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών έως τέσσερα έτη, αντί για μόνιμες προσλήψεις.
- Τέλος, στο Εθνικό Παρατηρητήριο Ψυχοθεραπείας δεν εξασφαλίζεται καν η συμμετοχή ψυχολόγων.

Καλούμε την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας να συναντήσει τον Σύλλογό μας, πριν από την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή και να ενσωματώσει τις προτάσεις μας στο τελικό κείμενο, συμπεριλαμβανομένης της ενεργοποίησης του Κλάδου Ψυχολόγων Ε.Σ.Υ., του δικαιώματος άσκησης ιδιωτικού έργου και της χορήγησης του ανθυγιεινού επιδόματος.

Καλούμε τα κοινοβουλευτικά κόμματα να τις υποστηρίξουν κατά τη νομοθετική διαδικασία. Η νηφαλιότητα με την οποία τοποθετούμαστε από την πρώτη στιγμή δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως συγκατάθεση.

Ένας φορέας που θα ρυθμίσει το μέλλον του επαγγέλματος δεν μπορεί να σχεδιάζεται ερήμην όσων σηκώνουν το βαρύτερο φορτίο της άσκησης του.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

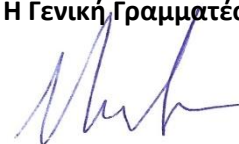
Ο Πρόεδρος του ΔΣ



Εύαγγελος Πουλής



Η Γενική Γραμματέας



Μαρία Μεταξά